

Gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek

Algemeen	
Aan	Algemeen bestuur
Van	Hans Uneken
Datum	27 juni 2019
Verspreiden	Ja
Kenmerk	19.0011092

Aanleiding

De gemeenten in Gooi en Vechtstreek actualiseren iedere twee jaar de [gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek](#). Het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling staat gepland voor het najaar van 2019. Tot op heden was het actualiseren van de gemeenschappelijke regeling een technische exercitie: juridische artikelen in de gemeenschappelijke regeling werden technisch aangepast aan de werkelijke situatie. Dit jaar gaat de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling óók over het verbeteren van de legitimatie en het vergroten van de slagkracht van de samenwerking op gezamenlijke strategische opgaven.

Achtergrond

Regio Gooi en Vechtstreek is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Blaricum, Eemnes (partieel), Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren. Regio Gooi en Vechtstreek is een uitvoeringsorganisatie. Negentig procent van haar inzet is gericht op het uitvoeren van gemeentelijke dienstverlening voor inwoners. Het bestuursmodel van de Regio Gooi en Vechtstreek sluit aan bij het uitvoerende karakter van de Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio heeft een algemeen en dagelijks bestuur. Het Regiobestuur bestaat uit zeven wethouders en de burgemeester van de grootste gemeente als Regiovoorzitter.

De laatste jaren hebben de gemeenten met de [regionale samenwerkingsagenda](#) hun samenwerking op strategische opgaven vanuit de Regio versterkt. Eerst op het sociaal domein met de gezamenlijke vormgeving van de (jeugd)zorg en maatschappelijke ondersteuning voor inwoners. Vervolgens ook op het fysiek domein door de samenwerking op bereikbaarheid, wonen, economie, duurzaamheid en landschap te versterken. Met de regionale samenwerkingsagenda heeft de Regio ook een belangrijke rol gekregen in het voorbereiden van gemeentelijk beleid op gezamenlijke opgaven. Deze voorbereiding wordt gedaan door de portefeuillehoudersoverleggen, waar de leden van het Regiobestuur voorzitter van zijn. De afgelopen jaren is de politieke aandacht voor de strategische samenwerking binnen de Regio dan ook toegenomen. Raadsleden en bestuurders ontmoeten elkaar regelmatig in informele gremia zoals de Regiopodia, de Regioambassadeurs en het Regiocongres om uit te wisselen over de gezamenlijke strategische opgaven.

Nu steeds meer strategische opgaven worden voorbereid door Regio Gooi en Vechtstreek, wordt de vraag naar de democratische legitimiteit van de regionale samenwerking enerzijds en de slagkracht van het Regiobestuur anderzijds urgenter. Gemeenteraden willen aan het stuur zitten van de samenwerking. Op dit moment ontstaat op sommige strategische dossiers het gevoel bij gemeenteraden van 'tekenen bij het kruisje'. Tegelijk nemen dossiers in termen van voorbereiding soms zoveel tijd voor consensus in beslag, dat de slagkracht van de samenwerking in het geding komt. Vooral bij strategische opgaven, waarbij de gemeenten gezamenlijk opereren richting de Metropoolregio Amsterdam, de provincie of het Rijk is het gebrek aan slagkracht merkbaar.

Opdracht

Het Regiobestuur geeft opdracht om:

1. 'technische' voorstellen voor te bereiden tot aanpassing van het takenpakket van de Regio aan de actuele situatie en verbeterde inrichting van de planning en control cyclus in de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek;
2. in samenwerking met gemeenteraden voorstellen voor te bereiden om de democratische legitimatie van besluitvorming op strategische opgaven te verbeteren en de slagkracht op strategische opgaven te vergroten.

1. Technische aanpassing

Afgelopen jaren hebben de gemeenten nieuwe uitvoeringstaken ondergebracht bij de Regio Gooi en Vechtstreek. Onder andere het werkgeversservicepunt, het zorg- en veiligheidshuis, coördinatie van routenetwerken en de crisisdienst voor jeugdigen. Het actualiseren van dit onderdeel in de gemeenschappelijke regeling gaat onder andere over het technisch verwerken van uitvoeringsbevoegdheden die voortvloeien uit reeds genomen raads- en/of collegebesluiten van de gemeenten.

Gemeenteraden willen aan het stuur zitten wanneer het er toe doet. Mede daarom heeft het algemeen bestuur dit jaar de procedure voor de bestemming van het rekeningresultaat in haar bedrijfsvoering aangepast. Hoewel niet verplicht, legt het Regiobestuur de resultaatbestemming nu ter zienswijze voor aan de gemeenteraden. De afspraken rondom de bedrijfsvoering in de gemeenschappelijke regeling dienen onder andere hierop aangepast te worden.

2. Legitimatie en slagkracht

Gemeenten hebben voor de zomer de speerpunten in de regionale samenwerkingsagenda vastgesteld. Daarmee is er duidelijkheid over 'het wat'. Vervolgens gaan de gemeenten gezamenlijk bepalen hoe zij de samenwerking op de speerpunten vorm willen geven: 'het hoe'. Gemeenten hebben in het kader van de regionale samenwerkingsagenda een aantal mogelijke experimenten aangedragen, waarmee zij de legitimatie willen versterken en de slagkracht willen vergroten: o.a. het Regiocongres, directe communicatie met raadsleden, projectwethouderschap, hoorzitting en adviescommissie. Daarnaast zijn er door raadsleden nog andere ideeën en suggesties aangedragen. Het Regiobestuur gaat samen met de gemeenteraden experimenten uitwerken ter versterking van de legitimatie en slagkracht van de samenwerking op de strategische gezamenlijke opgaven.

Resultaten

- Ontwerp (raads)voorstel voor gemeenten om de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling en de (eventuele) experimenten door de gemeenteraden te begeleiden.
- Voorstel tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek.
- Voorstel tot aanpassing van de memorie van toelichting bij de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek.
- Voorstel tot het opzetten en uitvoeren van experimenten, waarmee de gemeenten de democratische legitimatie van gemeentelijke besluitvorming op strategische opgaven verbeteren en de slagkracht van het Regiobestuur op strategische opgaven vergroten.

Fasering

De aanpak is opgedeeld in onderstaande fasering.

Fase	Activiteiten	Resultaat	Deadline
Fase 1 Verkenning	Dossieronderzoek Gesprekken met: - Juridische werkgroep - Financiële werkgroep - Secretarissenoverleg - Griffiersoverleg	Verkenning op technische aanpassingen van de gemeenschappelijke regeling	1 sep. '19
Fase 2 Gesprek	Regiobestuur langs acht gemeenteraden Regiopodium raadsleden, Regiobestuur, ministerie bzk en provincie	Beelden ophalen en met elkaar delen t.a.v. versterken legitimatie en vergroten slagkracht op strategische opgaven	1 nov. '19
Fase 3 Ontwerp voorstel	Regiobestuur bereidt ontwerp voorstel voor met advies van: - Secretarissenoverleg - Juridische werkgroep - Financiële werkgroep	Ontwerp voorstel tot aanpassing GR + experimenten legitimatie & slagkracht	1 dec. '19
Fase 4 Zienswijze	Regiobestuur geeft voorstel tot aanpassing GR en experimenten vrij voor zienswijze door de gemeenteraden	8 zienswijzen gemeenteraden	1 feb. '20
Fase 5 Definitief voorstel	Regiobestuur verwerkt zienswijzen met advies van: - Secretarissenoverleg	Definitief voorstel tot aanpassing GR + experimenten legitimatie & slagkracht	1 mrt. '20
Fase 5 Vaststelling	Gemeenteraden stellen de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling vast	GR Regio Gooi en Vechtstreek Memorie van toelichting	1 jun. '20

Organisatie

Het algemeen bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek bereidt het actualiseren van de gemeenschappelijke regeling voor en voert de regie. Het secretarissenoverleg voorziet in de ambtelijke advisering. De algemeen directeur, strategisch manager en bestuurssecretaris van de Regio Gooi en Vechtstreek bemensen de projectorganisatie en betrekken waar nodig de financiële en juridische werkgroepen van gemeenten.

Gemeenteraden aan zet

Het Regiobestuur gaat in het najaar 2019 naar de gemeenteraden toe om op te halen op welke wijze de legitimatie en de slagkracht nog meer versterkt kunnen worden. Parallel staat het Regiopodium in het najaar in het teken van verdieping over de versterking van de legitimatie en de slagkracht. De Regio nodigt voor de Regiopodia inhoudelijke experts, het ministerie van Binnenlandse Zaken en de provincie Noord-Holland uit.

Het algemeen bestuur doet – op basis van deze input en de technische actualisatie – voorstellen tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling. Deze voorstellen worden eerst ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Vervolgens verwerkt het Regiobestuur de zienswijzen van de gemeenteraden in een definitief voorstel tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling. Het streven is om de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek uiterlijk 1 juni 2020 door de gemeenteraden te laten vaststellen.